

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๗๑/๒๕๖๕

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๕๘/๒๕๖๕

วันที่ ๓๐ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง { นายจำลอง พรหมหนองโตก ผู้ร้อง
คณะกรรมกรการการเลือกตั้ง ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายจำลอง พรหมหนองโตก (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำร้องเพิ่มเติม และเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายจำลอง พรหมหนองโตก (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ องค์การบริหารส่วนตำบล นครสวรรค์ตก อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ เปิดรับสมัครเลือกตั้งนายกองค์การบริหาร ส่วนตำบลนครสวรรค์ตก ผู้ร้องเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง หมายเลข ๒ ตรวจสอบพบว่า นางสาวภัทรภร โอบอ้อม ผู้สมัครรับเลือกตั้ง หมายเลข ๑ ซึ่งได้คะแนนอยู่ในลำดับที่จะได้รับการประกาศให้เป็นนายก องค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ตก ขณะสมัครรับเลือกตั้งยังคงดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาสมทบ ในศาลแรงงานภาค ๖ ถือเป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ อันมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕๐ (๑๔) ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง (ผู้ถูกร้อง) คัดค้านการเลือกตั้งว่ามีได้เป็นไปโดยสุจริต หรือเที่ยงธรรม หรือเป็นการเลือกตั้งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ถูกร้องมีมติสั่งไม่รับคำร้องตามระเบียบ

- ๒ -

คณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการสืบสวน การไต่สวน และการวินิจฉัยชี้ขาด พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๓๗ (๒) ผู้ร้องยื่นหนังสืออุทธรณ์ขอให้ผู้ถูกร้องเพิกถอนมติสั่งไม่รับคำร้องคัดค้านดังกล่าว ผู้ถูกร้องแจ้งผลการพิจารณาว่า นางสาวภัทรภร โอบอ้อม ผู้สมัครรับเลือกตั้ง หมายเลข ๑ ยื่นหนังสือลาออกจากการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาสมทบในศาลแรงงานภาค ๖ ตั้งแต่วันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๔ และสำนักงานศาลยุติธรรมเสนอเรื่องไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อขอให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้พ้นจากตำแหน่งแล้ว จึงเป็นบุคคลที่ไม่มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ตก ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕๐ (๑๔) และมติสั่งไม่รับคำร้องเป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญ ไม่มีกฎหมายบัญญัติให้อุทธรณ์คำสั่งได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๗ ผู้ร้องเห็นว่าการกระทำของผู้ถูกร้องที่มีมติสั่งไม่รับคำร้องคัดค้านการเลือกตั้งดังกล่าว เป็นการไม่ปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๕ มาตรา ๒๒๔ มาตรา ๒๒๕ และมาตรา ๒๕๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑ และพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๗ มาตรา ๕๐ (๑๔) มาตรา ๑๐๗ และมาตรา ๑๐๘ ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้ร้องโดยตรงตามที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง และมาตรา ๒๕

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง เนื่องจากกรกระทำของผู้ถูกร้องเป็นการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจที่กฎหมายกำหนด และการที่ผู้ถูกร้องมีคำสั่งไม่รับคำร้องคัดค้านการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ตก ไม่ใช่การกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

๑. พิจารณาวินิจฉัยการพ้นจากตำแหน่งผู้พิพากษาสมทบในศาลแรงงานภาค ๖ ของนางสาวภัทรภร โอบอ้อม

๒. การที่ผู้ถูกร้องมีคำสั่งว่านางสาวภัทรภร โอบอ้อม เป็นบุคคลที่ไม่มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ตก ตามพระราชบัญญัติ

- ๓ -

การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕๐ (๑๔) เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ตราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่า เป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” และมาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจอรัฐ และต้องมีใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้... (๒) รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว...”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำร้องเพิ่มเติม และเอกสารประกอบคำร้อง เป็นกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า การกระทำของผู้ถูกร้องที่มีมติสั่งไม่รับคำร้องคัดค้านการเลือกตั้ง

- ๔ -

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ตก อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ เป็นการไม่ปฏิบัติ ตามหน้าที่และอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๕ มาตรา ๒๒๔ มาตรา ๒๒๕ และมาตรา ๒๕๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑ และพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๗ มาตรา ๕๐ (๑๔) มาตรา ๑๐๗ และมาตรา ๑๐๘ ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้ร้องตามที่รัฐธรรมนูญ คู่คุ้มครองไว้ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง และมาตรา ๒๕ ซึ่งการยื่นคำร้อง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ใน พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณา ให้ยุติเรื่อง อันทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ก็ตาม แต่การกระทำของผู้ถูกร้อง ตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้างเป็นการใช้อำนาจตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและกฎหมาย หากผู้ร้องเห็นว่าการกระทำของผู้ถูกร้องเป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของตน ผู้ร้องอาจใช้สิทธิตามกระบวนการ ยุติธรรมอื่นได้ เป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้อง หรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๒) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

- ๕ -

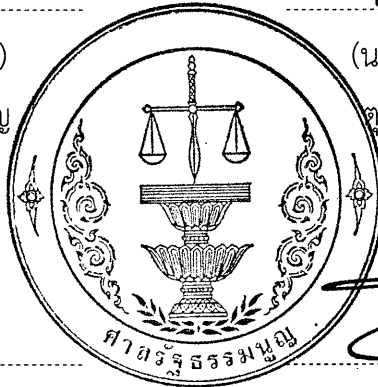
(คำสั่งที่ ๗๑/๒๕๖๕)

(นายทวีเกียรติ มินะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนattel เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ